

Učiteljski tovariš

Stanovsko politično glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveša«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Nefrankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za inozemstvo 80 Din. Člani sekcije J. U. U. plačajo list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek posebe. Pošt. ček. rač. 11.153. Telefon 3112

Naša delegacijska zborovanja

Samo še štirje tedni nas ločijo od šeste banovinske skupščine naše sekcije. Opazujem že celo vrsto let delo naših delegatov ter moram odkrito priznati, da odhajam od naših banovinskih skupščin vsako leto bolj razočaran. Kljub boljšemu spoznanju posameznikov se človek ne more ubraniti vtisu, da gre tu za neko specifično slovensko lastnost, čeprav sem sicer daleč od takega statičnega gledanja na osebe in stvari.

Kaj je prav za prav vzrok, da zapušča naša delegacijska zborovanja v duši tako težak občutek malodušja in pesimizma?

Težak odgovor, a neobhodno potreben. Kratka analiza naših skupščin nam bo najbrže še najprej odgrnila zaveso, ki zastira kritičen pogled na našo organizacijsko delavnico.

Predvsem preseneča opazovalca na delegaciji dejstvo, da se k načelnim debatom o moralnih in finančnih poročilih sekcijskega vodstva navadno nihče ne oglašuje.

»Želi kdo besede k tajniškemu poročilu? — Nihče. — »Če ne, preidemo k posameznim točkam poročila«. Ta stereotipna ugotovitev se ponavlja od leta v leto. Zato vrnica se nato odpre in v zborovalnico se vlije šumeča reka osebnih razočaranj, predlogov, želja, pritožb, mnenj, nasvetov, protestov itd. Kar se je predebatiralo lani in predlanskim ter še kdaj prej, nastopa zopet in zopet in to z zanosom originalne invencije. O stanarini v A. in kurivju v občini B. se vodi dolga »debata«, o absurdnosti dekretiranega izvenšolskega dela se z istim ogorčenjem ponavljajo isti plamteči argumenti kakor lani in predlanskim. Navaajo se zopet in zopet »novi« domisleki in mečejo v areno nasveti, ki so se že lani in še kdaj prej zavrgli kot neizvedljivi, reakcionarni ali kakorkoli nesmotni.

Vsa ta povenjen konča vsako leto — brez izjeme — z navdušenim sprejetjem kakih osemdeset do sto sklepov, ki tvorijo v svoji celoti posodo srčnih vzdihljajev porojenih ob najrazličnejših peripetijah učiteljskega življenja v preteklem »poslovnem« letu.

Od teh sto vzdihov je gotovo 50% takih, ki so se prenesli kot neizrabljena »aktiva« iz prejšnjih poslovnih dob na nov račun.

Kaj kaže ta kratka analiza, ki bi se dala izpopolniti v nedogled in za katero je bolje, da ostane po svojem »boljšem« delu neizpeljana?

Naša delegacija se duši v goščavi detajlov ter se vsled tega ne more povzpeti na distančno višavo, od koder bi ji šele bilo mogoče pregledati teren po njegovih bistvenih značilnostih. Tak detajli spadajo v vseh organizacijah med navadne tekoče posle ter sestavljajo »program« pisarn, ne pa delegacij. Naša upravna pisarna opravlja to delo leto in dan, poroča o svojih uspehih — pozitivnih in negativnih — bodisi posameznim članom, bodisi društvenim upravam ter navaaja razloge glede njihove rešitve. Ali naj vodstvo ponavlja vsa taka pojasnila in poročila, ki jih je že leto razpošiljalo vsej masi članstva, še kakim šestdesetim delegatom koncem leta?

Zamislmo se samo — če je to sploh mogoče — v parlament, ki bi se sestajal zato, da bi poslušal poročila resornih ministrov o tekočih poslih preteklo upravne dobe!

Taka praksa pomenja predvsem trošenje sil za sto in sto malenkosti, pomenja nevarno atomizacijo organizacijskega življenja ter preprečuje neobhodno potrebno sintezo miselne koncentracije in borbenega htenja. Načelo postaja taktika, bistvene smeri se koordinirajo postranski, izgubljajo na svoji plastični udarnosti in hrome udarno silo organizacije.

Najtežja posledica takega delegacijskega razpravljanja pa je obžalovanja vredna resnica, da pušča vodstvo brez glavnih in najbistvenejših smernic za bodoče delo ter spreminja tako delegacijo in vodstvo v navaden urad za tekoče posle.

Kakor finančnega, prav tako in še bolj potrebuje vodstvo vsake resne organizacije moralnega proračuna, o katerem naj daje vsako leto članstvu na delegacijskem zborovanju točen obračun.

Potrebnost nam je torej predvsem točno utemeljeno načelno stališče, ki s širjih gledišč presoja naš položaj in odpira od delegacijskega foruma vso filistrsko malenkostnost.

Edino načelna debata more strniti v bistvenih težah vsakoletno težnjo organiziranega članstva. Te teze tvorijo delovni program prihodnjega poslovnega leta, a to ne samo vodstva, temveč vseh organizacijskih zajednic in vseh posameznih članov. Na realizacijskih možnostih tako opredeljenega delovnega programa — in samo na teh — se lahko brez samoprevar ocenjuje udarna sila vsakršne organizacije. Uspehi kakor neuspehi postajajo tako ob retrospektivnem ocenjevanju najboljša vzgoja članstva in njihovega vodstva, ker pokažejo najnazorneje, kaj more organizacija večji na tehnično kot protiutež »višjim si-

lam«. Ob takih načelnih debatah, kjer ne poroča samo vodstvo, marveč tudi delegacija, se doprinašajo po vsakoletnih izkušnjah realni prispevki k vestni analizi lastne moči ali nemoči ter se vrše brez vseh resentimentov pregrupacije sil na osnovi resničnega stanja.

Naša delegacija ne debatira več. Zato se tudi ne osredotočuje, niti idejno, niti aktivistično. Ona samo še poslušala pojasnila, predlaga pritožbe, utemeljuje svojih što želja in glasuje za to, da se te želje ovekovetijo v spomenicah, ki se nato arhivirajo na raznih odločilnih mestih poleg lanskim in predlanskim isto tolikih želja. In ker se zavleče »debata« o zamrznjenih stanarinah in drugih »načelnih« zadevah v nedogled, odglasuje po navadi tako reasumirajočo spomenico na vratih zborovalnice le še zadnja tretjina delegatov, ker sta morali prvi dve tretjini radi brezobzirnega železniškega urnika odhiteti še pred koncem zborovanja na kolodvor.

Rezultat zborovanja? Vodstvo sekcije je dobilo zopet »nov« program za svojo pisar-

njo. Po ogromni večini obstaja ta program iz sprejetih predlogov raznih sreskih društev, delegacija ga je samo potrdila, kaj malega dodala in kolidirajoče elemente izločila. O idejnih smernicah in borbeni taktiki — odhajajoča delegacija ni pustila za seboj skoraj nikakih sledov niti za vodstvo niti za članstvo. Doma bodo delegatje poročali, kar jim je v Ljubljani poročalo vodstvo. Resnično — zelo ekonomska ustanova!

Razmerje med delegacijo in vodstvom je postavljeno potemtakem na glavo. Delegacija se odreka svoji funkciji in prepušča idejno vodstvo organizacije upravnemu odboru. Zato sme po vseh zakonih logike vodstvo klicati delegacijo na odgovor in ne nasprotno.

Ali se more tu še govoriti o organizaciji, o občestvenem delu in o solidarnem hotenju?

Naš stanovski ponos, naša misija v narodu in po nas samih reklamirano kulturno pionirstvo zahtevajo tu temeljitega preusmerjenja.

L. G.

Zbor predsednikov v Rogaški Slatini

Polnoštevilna udeležba znak solidarnosti in popolne stanovske zavesti

V Rogaški Slatini, kjer je zborovalo v soboto 9 sreskih društev in je priredil istega dne tamkaj tudi Učiteljski pevski zbor koncert, je bilo v nedeljo 7. t. m. zborovanje predsednikov sreskih društev skupno z upravnim in nadzornim odborom. Udeležba na tem zborovanju je bila skoraj polnoštevilna, saj se je udeležilo 9 članov upravnega in 5 članov nadzornega odbora sekcije, a od 34 sreskih učiteljskih društev jih je bilo zastopano 32 po svojih predsednikih odnosno njihovih zastopnikih.

Seja predsednikov je predstavljala za ključek velikih učiteljskih prireditvev v Rogaški Slatini in je bila zaradi predstoječe banovinske skupščine nujno potrebna.

Predsednik tov. Ivan Dimnik je takoj po otvoritvi zborovanja dal besedo tajniku tov. Metodu Kumlju, ki je podal zbranim zastopnikom sreskih društev zelo obširno poročilo o stanju vseh perečih stanovskih zadev pri sekciji JUU za dravsko banovino, kakor tudi o vseh vprašanjih, ki zadevajo celotno učiteljsko združenje. Iz njegovega poročila posnemamo sledeče

TAJNIKOVO POROČILO:

Največja in najvažnejša zahteva učiteljskega stanu, ki jo je skušala organizacija uveljaviti potem finanč. zakona in ki ji je posvečala v zadnjih letih vso pozornost, je moderni disciplinski postopek. Naša stalna zahteva vsa zadnja leta je bila, da se tudi za učiteljsko uveljavijo disciplinski predpisi uradniškega zakona in se tudi v tem pogledu učiteljsko izenači z ostalimi strokami državnih nameščencev. S finančnim zakonom za l. 1936/37. je uveljavljen za učiteljsko disciplinski postopek, ki velja za uradništvo notranje uprave. Pričakovati je, da bo stopil ta postopek v najkrajšem času v veljavo. Podal je popolno sliko predpisov tega disciplinskega postopka. Dasi ravno so ti disciplinski predpisi strožji od onih po zakonu o uradnikih, vendar značijo za nas, ki smo imeli doslej v tem pogledu položaj docela neurejen, korak naprej. Naše glavne zahteve: vpogled v ovadbo, razprava, možnost svobodnega govora, pravica do branilca in možnost pritožbe so v teh disciplinskih predpisih vsebovane.

Druga tudi važna zadeva, s katero smo uspeli v novem finančnem zakonu je ureditev vzdrževanja narodnih šol. Položaj je v tem pogledu postal letu za letom težji. Vse prizadevanje organizacije in ravno tako prosvetnih oblasti, da se bo vzdrževanje narodnih šol vršilo v takih mejah, da bi bili dani vsi pogoji za napredek učencev in za razvoj narodne šole kot najvažnejše prosvetne institucije, spričo težkega položaja, v katerem so se nahajali v finančnem pogledu naši krajevni šolski odbori, ni moglo roditi žaželjenega uspeha. V siromašnih krajih krajevni šolski odbori niso dobivali zadostnih sredstev, da bi mogli zadostiti svojim obvezam do šole. Trpela je zato šola, trpel je pouk, v težak in mučen položaj pa je prihajalo zaradi stanarin in kurivja tudi učiteljsvo. V tem pogledu je bil položaj v drugih banovinah še mnogo slabši in je moralo učiteljsvo iz lastnih sredstev kupovati celo najnujnejše potrebščine za šole, da se je pouk lahko vršil. V tem položaju je bilo jasno, da se more vršiti vzdrževanje narodnih šol zadovoljivo le tedaj, ako se prenese s krajevnih šolskih odborov na banovine. To je sedaj po prizadevanju našega združenja tudi uzakonjeno v § 41. finančnega zakona za leto 1936/37.

Po natančnejšem obrazloženju celotnih zadevnih predpisov, ki stopijo v veljavo s 1. aprilom 1937., je prešel na prihodnjo točko: stanarino učiteljsvu pri ministrstvu prosvete, ki so predvidene po novem finančnem zakonu iz državnega proračuna tega ministrstva. Dasi predvideva finančni zakon tudi stanarino učiteljem pri banknih upravah, vendar ostane vprašanje stanarine tem učiteljem še vedno odprto, ker je v banovinskih proračunih nemogoče doseči tolike prihranke iz partije za osebne izdatke, iz katere naj bi se te stanarine izplačevale. Z novim finančnim zakonom so pridobili nesporno pravico do stanarin tudi učitelji, dodeljeni sreskim prosvetnim pisarnam in učitelji narodnih šol, ki so dodeljeni meščanskim šolam. Poslednji so z izrazom »obdrža« pravico do stanarine iz občinskega proračuna pridobili pravico, zahtevati povračilo stanarine tudi za preteklo dobo, ko so bili dodeljeni tem šolam, a niso prejeli stanarine.

Ceprav ni z letošnjim finančnim zakonom uspelo prizadevanje združenja, da bi dobile vse poročene tovarišice pravico do stanarine, vendar si bo združenje prizadevalo, da tudi v bodoče dela na tem, da se uveljavi prvotno besedilo § 84. zakona o narodnih šolah:

Stanarine učiteljev pripravnikov, ki so bile v letu 1931. in to od 1. aprila do zadnjega septembra odtegovane, se sedaj izplačujejo. Ministrstvo prosvete je že izdalo finančnim direkcijam nalog za izplačilo vseh teh zneskov, ki jih je večina bivših pripravnikov že prejela. V kolikor bi poedinici do danes tega denarja še ne prejeli, ga prejmejo v kratkem. Dalje omenja tudi uspeh, ki smo ga dosegli z letošnjim finančnim zakonom, in ki je vsebovan v § 40. finančnega zakona, ki ureja dodelitve v prosvetni stroki.

V nadaljnjem svojem poročilu omenja tajnik potrebo uzakonitve učiteljske stalnosti, priznanje let učiteljem, ki so službovali svoj čas na privatnih šolah družbe sv. Cirila in Metoda, kakor učiteljem, ki so služili na privatnih nacionalnih, občinskih in verskih šolah, katerih je zlasti mnogo v dunavski banovini. Dotaknil se je tudi neurejenega položaja učiteljic ženskih ročnih del, napredovanja v poedinih skupinah, ki se bodo vršila tako, da bodo napredovali na izpraznjena mesta v višjo skupino po rangi najstarejši iz predhodne nižje skupine. Dotaknil se je tudi vprašanja razpisov službenih mest, pojasnil zaščitne primere pri sekciji, evidenco učiteljev družinskih očetov in mater, ki so potrebni preemestitve radi šolanja otrok, naprosil za dostavitev statističnih podatkov o zadolžitvah učiteljsva ona društva, ki jih še niso poslala. Poročal je tudi o deputaciji, ki je predala gospodu banu spomenico predsedniškega zbora z dne 9. februarja, omenjal napade na učiteljsvo v banovinskem svetu. Obrazložil je delo sekcije. Prosil je vsa sreska društva, da pravočasno pošljejo podatke za tajniško poročilo ter omenjal tudi ostale okrožnice, o katerih naj bi zbor izrekel svoje mišljenje.

PREDSEDNIKOVO POROČILO.

Takoj po dovršenem tajnikovem poročilu je podal predsednik tov. Ivan Dimnik poročilo o seji glavnega odbora, iz katerega je razvidna situacija v našem združenju.

Načelna smer JUU.

Na seji glavnega odbora je bilo posebno poudarjeno, da je izveden bližji program, ki ga je odredila glavna skupščina 1934. leta se-

VSEBINA:

Naša delegacijska zborovanja.

Zbor predsednikov v Rogaški Slatini.

Ekскурzija naših šolnikov na Češko-slovaško.

LISTEK: Film iz Rogaške Slatine.

Splošne vesti. — Listi o učiteljsvu, šoli, prosveti in JUU. — Učiteljski pravnik.

— Naša gospodarska organizacija. — Mladinska matica. — Učiteljski pevski zbor. — Šolski radio. — Stanovska organizacija JUU.

danji upravi. Sloga je domala izvedena v učiteljskem združenju, izvršeno je pomirjenje duhov in tudi v pogledu dviganja ugleda združenja in učiteljskega stanu se je mnogo storilo. Začeti je treba sedaj intenzivno programatično in konstruktivno delo za povzdigo učiteljsva, šole in prosvete.

V to svrhu je treba posvetiti posebno pažnjo petim elementom dobre organizacije t. j. zdravi ideji vodilji, dvigu intelektualne in moralne kvalitete članstva, dobri razdelitvi dela, zadostnim materialnim sredstvom in dobri ekonomiji organizacije ter ekspeditivnemu administrativnemu poslovanju.

Idejna načela organizacije je treba postaviti vedno na temelj zastopanja najširših interesov naroda in države. Stanovsko edinstvo mora biti podlaga edinstvu ostalih slojev naroda in utrjevanje državne misli. Odločno moramo braniti svoje državljanske pravice in svobodo. Demokratizacija šole se mora zrceliti v zahtevi svobodnega razvoja deteta v šoli, svobode učitelja pri delu in v svobodji šolske organizacije. Sreska društva morajo na svojih zborovanjih in s svojimi akcijami poglobiti idejne temelje organizacije. Vse članstvo mora poznati idejno stremljenje združenja ter mora stopiti iz svoje pasivnosti v aktivno stanje. Idejnemu poglabljanju morajo služiti tudi sreska društva in ves stanovski tisk.

Administrativno poslovanje organizacije je treba izpopolniti. Članstvo se mora posluževati redne poti pri svojih intervencijah. Tudi sreska društva bodo morala misliti na večji stik tajništva s članstvom.

Temeljni pogoji za izvedbo idejnih in ostalih stremljenj organizacije so pa zadostna gospodarska sredstva in dobra ekonomija. Gospodarsko bazo združenja je treba postaviti na to osnovo, da bo organizacija lahko dobivala sredstva od stanovskih gospodarskih ustanov in ne samo iz članarine.

Zelo važna je tudi razdelitev dela in reforma, ki naj dovede do večje aktivnosti organizacije. Princip pravilne razdelitve dela, je osnovni princip, brez katerega ni mogoče misliti uspešno delo v veliki organizaciji. Vsak poedin član JUU mora predstavljati aktivno silo v našem združenju. Poedinici se morajo zavedati, da ni glavna svrha imeti samo korist od združenja, temveč, da je treba preko njega tudi nekaj žrtvovati za skupne cilje in ideale. Največji greh naše organizacije je, da leži vse breme dela na malem krogu poedincev, večina pa ostaja pasivna.

Od intelektualne in moralne kvalitete članstva so pa v največji meri odvisni uspehi organizacije. Le visoka intelektualna stopnja učiteljsva mu bo dala pravo mesto v družbi. Moralni temelji in stanovska zavest so one osnove, na katerih je mogoče izgraditi naše ideale. Brez zdravega intelektualnega napredka učiteljsva, brez močne stanovske zavesti in brez nesporne moralne kvalitete učiteljsva, ni pričakovati lepše bodočnosti.

Narodna osnovna šola.

Član glavnega odbora so posvetili posebno pažnjo aktualnim problemom narodne šole. Iz poročil zastopnikov sekcij je bilo razvidno, da pride pri tem predvsem v poštev problem socialnega položaja šolske dece glede njenega zdravja, prehrane, preskrbe s potrebnimi šolskimi knjigami in ostalimi pripomočki. Svoje stališče je glavni odbor preciziral v tem pogledu v posebni točki komunikacije.

Narodni učitelj.

Največ trpi narodni učitelj pri svojem šolskem in izvenšolskem delu zaradi neurejenosti izvenšolskega dela. Zato bo združenje v bližnji bodočnosti posvetilo temu problemu največjo pažnjo in je tudi v komunikaciji začrtal glavni odbor temeljno smer, v kateri bo združenje reševalo to vprašanje. Državljanske pravice in dolžnosti učiteljsva so v mnogem omejevanje in oškodovane po vplivih dnevnih politike. Za izboljšanje tega stanja bo združenje posvečalo posebno pozornost medsebojnemu odnosom in medsebojnemu spoštovanju učiteljsva, svobodni nepričanja, varovanju ugleda pri izvrševanju javnih funkcij in zakonitih odredb. Glavni odbor je ugotovil, da stvarno ne obstoje pri-

tožbe ljudstva proti učiteljstvu, temveč so te povečini umetno inscenirane. Glavni odbor je posebno razmotril uredbo o draginskih dokladah, stanarino, izenačenje doklad med podeželjem z mesti ter vprašanje poročenih učiteljev, draginskih razredov in internatskega šolanja učiteljske dece s podeželja.

Šolsko nadzorstvo.

V pogledu šolskega nadzorstva se nam obetajo nove reforme z ozirom na novo uredbo o višjih pedagoških šolah. Sedanje šolsko nadzorstvo ima veliko hibo pri izbiri nadzornikov po dnevnih razmerah. Glavni odbor je posvetil svojo pažnjo osebnosti nadzornika in odnošaju nadzornika do učiteljstva. Glede nove uredbe se je postavil na stališče, da mora ostati nadzorništvo v rokah učiteljev praktikov narodnih šol, ki bodo tudi teoretsko na višini.

Učni načrt.

Uvidela se je potreba revizije učnih načrtov za osnovne šole in tuja potreba učnega načrta za višje narodne šole. Glavni odbor je podaljšal razpis za vzoren projekt učnega načrta do 1. oktobra 1936. S tem v zvezi se pojavlja revizija razpisa učnih knjig za narodne šole tako, da se reducirajo številne učne knjige na dve čitanki v III. in IV. razredu osnovne šole t. j. v literarno in realistično ter da se prizna računica tudi za II. razred in posebno priročnik za učitelje v svrhu izvajanja učnih načrtov.

Personalna prosvetna politika.

Vprašanje personalne prosvetne politike je združeno s posvetilo svojo polno pažnjo in sta tozadevni referat vodila posebna referenta t. j. personalni in pravni referent, ki je učitelj-pravnik. Gledalo se je na to, da se realizirajo v čim večjem obsegu »Osnovna načela personalne prosv. politike in intervencij JUU«. Vse stremjenje je bilo usmerjeno za realiziranje učiteljske stalnosti.

Nova pravila.

Nova pravila so izročena ministrstvu prosvete v potrditev. Ko bodo potrjena, bo centralna uprava izdala vse statute JUU v priročni knjižici. Glavni odbor je sprejel tudi podrobne predpise za izvedbo tajnih volitev po proporcionalnem sistemu, ki jih bo treba izvesti letos najprej na banovinski, potem na glavni in nato na sreskih skupščinah, ako bodo pravila pravočasno potrjena.

Mednarodni učiteljski kongres v Beogradu.

Mednarodni učiteljski kongres v Beogradu se ima vršiti med 8. in 12. avgustom t. l. Na ta kongres bodo poslane svoje zastopnike vse učiteljske organizacije, ki so včlanjene v učiteljski internacionali v Parizu, katere šteje 600.000 članov učiteljev. Na dnevnem redu sta temi »Šola in država« ter »Učitelj in država«.

XVI. glavna skupščina JUU.

XVI. glavna skupščina JUU se bo vršila v Mariboru ali pa v Novem Sadu in to z ozirom na potrditev pravil v dne 3., 4. in 5. avgusta. Na dnevnem redu glavne skupščine bo glavni referat tema: Državlanski pouk in državljanska vzgoja.

POROČILO UREDNIKA.

Urednik »Učit. tov.« tov. Mlekuž je opozoril vse predsednike predvsem na to, da se vabila za društvena zborovanja pošiljajo pravočasno, ker jih je sicer nemogoče priobčiti v listu. Redakcija lista se zaključuje vsak teden v torek zvečer. Podal je nekaj misli, kako naj bi bila sestavljena društvena poročila, ki naj bi vsebovala predvsem jedro debate in pa kratek ekscerpt predavanja. Ravno iz jedra debate se lahko povzamejo mnoge načelne zadeve, ki društva o njih razpravljajo in bi bilo prav, da bi dopisniki pri sreskih društvih ta vprašanja obravnavali v načelnih člankih, ki bi jih potem priobčeval »Učit. tov.« Le na

ta način bi bilo mogoče dvigniti aktivnost sodelovanja vsega članstva pri stanovskem tisku, kar je za dvig in borbenost stanovskega glasila nujno potrebno.

DEBATA.

Po vseh teh treh poročilih se je razvila kratka debata, ki so se je udeležili tovariši Šestan, Belšak, Kmet, Zupančič, Kumelj, Vauda in Dimnik. V debati se je sprožilo tudi vprašanje kmetsko - nadaljevalnih šol, ki bo moglo uspevati in se dvigati pravilno, le tedaj, če se bo smatralo kot sestavni del narodne šole in bo poslovalo kot nadaljevalna šola.

Govorilo se je tudi o organizaciji tajništva pri sreskih društvih, ki naj bi bila v stalnem stiku s članstvom.

BLAGAJNIŠKO POROČILO.

Pregledno poročilo o stanju blagajne sekcije za dravsko banovino je podal tov. Rado Grum. Apeliral je predvsem na vsa sreska društva, da poravnajo do konca tekočega upravnega leta vse prispevke ter s tem poravnajo dolg, ki ga imajo pri sekciji in ki je prav v letošnjem letu precej narastel. Pojasnil je tudi stanje dolgov na »Popotniku«, ki se je sicer v zadnjem času znižalo, vendar je potrebno, da sreska društva nekoliko vpliva-

jo na zborovanjih na šolske upravitelje, da bi s svojim vplivom pri krajinih šolskih odborih dosegli ureditev zaostale naročnine na »Popotnika«. Prosil je tudi za navodila glede sestave bodočega proračuna.

O blagajnikovem poročilu so debatirali tovariši Ljubič, Čok, Roš, Petrovič, Gallob, Zupančič in Grum. Debata je podala precej točna navodila za sestavo bodočega proračuna, ki jih bo blagajnik upošteval, da bo mogel predložiti banovinski skupščini proračun, ki bo v glavnem ustrezal zahtevam članstva.

BANOVINSKA SKUPŠČINA.

Zbor predsednikov se je po kratki debati odločil, da naj se vrši letošnja banovinska skupščina dne 10. in 11. junija v Ljubljani. Na skupščini bo predavanje: »Učiteljska stalnost kot potreba šole in države«. V odseku za tisk bo pa poleg tega tudi referat o našem stanovskem tisku.

Po izčrpanem dnevnem redu se je predsednik tov. Dimnik zahvalil tov. Milošu Verku, ki je kot domačin tako lepo pripravil vse potrebno za vse učiteljske prireditve dne 6. in 7. junija in gre le njemu zahvala, da so zborovanja tako lepo uspešna in da so bili vsi udeleženci v vsakem pogledu nadvse zadovoljni. Zahvalil se je za polnoštevilno udeležbo in zaključil zborovanje.

Ekskurzija naših šolnikov na Češkoslovaško

Že v pedagoškem tečaju, ki ga je priredila lansko leto Pedagoška centrala, je njen predsednik g. prof. Šilih sprožil idejo, da bodo potovali naši šolniki, ki se zanimajo za delovno šolo, z avtokarom na Češkoslovaško. Poudaril je, da bodo tu proučili reformne šole, ki so osnovane po načelih univerzitetnega docenta dr. Vaclava Prichode, katerega je ministrstvo prosvete imenovalo l. 1930. za predsednika reformne komisije češkoslovaških narodnih šol.

Kdo je dr. Vaclav Prichoda? Mož zelo širokega duševnega obzorja, ki se je po svojem očetu — ljudskoškolskem učitelju — že v rani mladosti seznanil s pedagogiko. Rojen je v Saneh pri Podčrbradu leta 1889. Po dovršeni srednji šoli je študiral pedagogiko v Tachers College-u (učiteljska visoka šola) v Chicagu in na Columbia University v New Yorku. Njegovo glavno delo je »Racionalizacija šolstva«, kjer v petih obširnih poglavjih razmotriva potrebo šolske racionalizacije, psihološke osnove šolske organizacije, diferenciacije šolskega sistema, organizacije šolske prakse in kulturne reorganizacije. Večina češkoslovaških reformnih šol je osnovanih na principih te knjige. Smelo lahko trdimo, da je Prichodov reformni poizkus nedvomno uspel. Ob koncu šolskega leta 1936/37 bodo izšli že drugi absolventje iz štiritletne osnovne šole in enotne meščanske šole, nazvane »Komenium«. Prva štiritletka je pokazala presenetljivo lepe uspehe, tako pišejo izvestja, ki se opirajo na stvarno doseženo delo. Učenci prvega razreda osnovne šole pa na podlagi globalne čitalne metode gladko in z razumevanjem čitajo berila, o čemer smo se tudi sami prepričali.

Težnja po spoznanju teh šol nas je vodila, ko smo v torek, dne 19. maja ob 15. uri zjutraj vstopili pred glavnim kolodvorom v Mariboru v eleganten avtobus. Vseh udeležencev je bilo 27, med njimi načelnik prosvetnega oddelka g. prof. Jože Breznik, šolska nadzornika gg. Skulj in Alt. Vodja ekskurzije je bil g. prof. Šilih, nekaj je bilo profesorjev, večina pa učiteljev.

Na meji v št. Ilju in Špiljah smo po vidiranju potnih listov hitro odbrzeli po gladki asfaltirani cesti skozi Lipniško polje, Gradec

in dalje ob Muri. Ob 10. uri smo že zajtrkovali v Brucku, za hip smo se ustavili na Semmeringu ter si ogledali razkošne hotele, lego kraja, nato pa nadaljevali pot po nižavstroski ravlini skozi Dunajsko Novo mesto ter slednjič dospeli okrog 2. ure popoldne pred mestno hišo, kjer smo obedovali, nato nadaljevali vožnjo proti Dunaju.

Bratislava.

Točno ob petih popoldne smo nadaljevali pot iz Dunaja proti Bratislavi, kamor smo dospeli še pred nočjo. Na mostu, ki pelje čez Dunav, sta nas čakala odposlanca Svaza slovaškega učiteljstva, ki sta nas peljala v dvorano hotela Tatra. Učiteljski pevski zbor je zapel našo in češkoslovaško himno, na kar nas je pozdravil šolski upravitelj g. Mikulaš Berka in zastopnik ČJ lige. Tu smo bili gostje Svaza slovaškega učiteljstva in ČJ lige. Bratski češkoslovaški narod nam je izkazal vsepovsod veliko gostoljubnosti, kakršna je lastna samo Slovanom, osobito Čehoslovakom. Odkrito moramo priznati, da se nismo nadejali tako ljubkih in pristranskih sprejemov. Kdor še ni užival češkoslovaške gostoljubnosti, ta sploh ne more doumeti, kako tamkaj pojmujejo bratsko slovanstvo vzajemnost.

Ogromna Masarykova šola je bila vsa v zastavah. Z vrha stavbe sta plapolali naša in češkoslovaška trobojnika. Nam na čast je priredila deca v svojih narodnih nošah slavnostno akademijo. Bežen pregled šolskega poslopja in inventarja ti izpričuje, da so naši severni bratje v tem oziru na višku. Vzdolž hodnikov so velike garderobe, t. j. z mrežo zagrajeni prostori, kjer se deca pred poukom sezuje ter prihaja v copatah v razrede. Sončna stena razreda je eno samo veliko okno, dolgo po pet do osem metrov. V drugi steni so vzdane številne omare, ostali dve steni pa sta obloženi s tabli, ki se odpirajo kot knjige, in z raznimi diagrami. V vsakem razredu je na lepenki natisnjena po notah češkoslovaška himna. Klop ali mizice se prilagajajo individualnosti otrok. V I. in II. razredu je improvizirana »prodajalna«. V vrečah so naslikane razne življenjske potrebščine ter so obešene na posebnih stojalih. Vsak učenec ima iz lepenke napravljene češke krone in halife.

ogromen zemeljski kompleks ter številne stavbe, ki stoje v arondiranem zdraviliškem območju.

Med meščansko oblečenimi zdraviliščarji opaziš tudi številne kmetijske prebivalce in mladino iz okoliških vasi, ki prinašajo napredaj jagode, češnje, pa tudi druge pridelke skromnega šmarskega sreza, enega najbolj pasivnih pokrajin v naši domaćiji.

In še o tem in onem bodo pravili zdaj naši izletniki o vtisih, ki so jih zadobili te dni v pomembnem zdravilišču. Saj si je vsakdo nabral vzrhan koš zanimivosti. Svojo mladino bomo seznanjali o naših vtisih, in mlada usta bodo pripovedovala o tem, kar so čuli v šoli, staršem, bratom, sestram, sosedom... in naš obisk Rogaške Slatine bo kronan tudi kot uspešna propaganda za naše zdravilišče, ki ozdravlja bolnike in osvežuje razrahljane živce. Z darovi, ki jih nudijo 5 vrelcev: 2 Tempila, 2 Donatija in 1 Styria in s tisočimi steklenicami lekovitih voda pa se raznaša ime slavnega kraja prav v vse kraje Jugoslavije.

Lansoletna frekvenca zdraviliščarjev se je sukala okrog 7000 gostov. Statistika, ki jo je sestavil ravnatelj Informacijskega urada g. Zois prikazuje, da je večina gostov izven Slovenije. Naša banovina je dala le desetino gostov, največ pa Zagreb. Iz inozemstva jih je bilo poldrugi tisoč. Po stanovih je bilo največ letoviščarjev iz trgovskega stanu in sicer 1219; profesorjev 137; duhovnikov 86; naših stanovskih tovarišic in tovarišev pa 189. Vseh prenočnin je bilo 80.000, to je za 28 tisoč več od leta 1935. Povprečno je prišlo na posameznega gosta 16 prenočnin.

Učenci kupujejo in prodajajo najraznovrstnejše potrebščine. Tako se nauče znanja z velikim veseljem, ne da bi vedeli, da so v globokem učenju računstva. Pouk je vseskozi moderen, sintetičen in približuje deci človeško in prirodno življenje na tleh domaćije v njegovi prirodni povezanosti, prikazuje domače probleme kot živo sliko življenja. Učitelj upošteva pri svojem delu, kjer stoji otrok v ospredju (ne pa snov!), vsa najvažnejša pedagoška načela, predvsem pa spontano produktivno aktivnost otrok. Kvalitetni šolski uspehi so na višku, ki ga ne dosežajo z muko, marveč igraje in z največjim veseljem. Ta šola ni »tovarna učenja«, marveč idealno otroško vzgajališče, za kar so podani šoli vsi pogoji. Posebej je omeniti, da vlada tu popolna duhovna svoboda učitelja, ki se sproščen vseh nekdanjih okostenelih /Herbartovih formulacij, v obstoječem družabnem redu izživlja z deco vred v »prirodni situaciji, ki ji sledi prirodna reakcija«.

Enake vtise smo odnesli tudi iz Štefankove dekleške osnovne in meščanske šole, kjer se učenke uče tudi kuharske umetnosti, o kateri so nas ob zaključku pregleda šole tudi prepričale. Ogled bratislavskega muzeja je nudil mnogo zanimivosti. Popoldne smo si ogledali ogromno obrtno šolo, ki po svoji impozantnosti, vseskozi moderni urejenosti in do podrobnosti izvedeni dovršenosti nareja mogočen vtis. Tu poučuje 112 učiteljev v slovaškem, nemškem in madjarskem jeziku 2338 vajencev 33 najraznovrstnejših obrti. Ta šola je popolnoma nova in menda prav nič ne zastaja za dunajsko šolo v V. okraju. Kakih 20 minut vožnje od Bratislave, ob izlivu Morave v Dunav, leži prijazna vasica Devin z razvalino gradu, kjer je bila nekdanja rezidenca mogočnega Svetopolka. Tu je slovaška mladina dne 26. aprila t. l. vzdala spominsko ploščo Janu Šturi, preporoditelju slovaškega naroda. Zvečer smo imeli v hotelu Carlton slavnostni banket, katerega se je med odličnimi osebnostmi slovaške javnosti udeležil tudi naš konzul g. Kičević s svojo go. soprogo. Izrečene so bile številne zdravice, za katere se je zahvalil načelnik g. prof. Breznik.

V složenem tovarištvu smo na dan Vnebohoda krenili dalje proti Zlinu. Spotoma smo se ustavili v Hodoninu, rojstnem mestu Tomaža Masaryka, ter si ogledali njegovo rojstno hišo, ki stoji na Aleksandrovi cesti št. 8. Na pročelju hiše je njegova reliefna slika z napisom »Pravda Vitezi« (Resnica zmaga).

Ozko odmerjen prostor tega članka mi ne dopušča, da bi popisal vse številne vtise in doživljaje, ki sem jih odnesel iz bratske Češkoslovaške.

V Zlinu.

Zlin! Malomejško mesto. 163 velikih objektov — malone ko naš nebotičnik — predstavlja ogromne Bat'ove tvornice. Nekaj smo si jih bežno ogledali. Nas so predvsem zanimali šole in internati, ki so baje najmodernejši v vsej državi. Vzgoja čevljarjskih vajencev je internatska in skoraj špartanska. Vsak prihranek mora vajenec vložiti v podjetje, neposlušnost se kaznuje zelo strogo.

Brno.

V Brnu smo hospitirali na Tyrševi šoli. Nam na čast so učenci improvizirali delovno enoto »Jugoslavijok«. Ob tej priliki so pripovedovali o svojih doživljajih in vtisih za časa letovanja na Jadranu ter jo zaključili z našo himno. Omembe vredno je dejstvo, da učenci na tej šoli nazivajo svoje učitelje kar po imenu (pan Mlejnek!). Slovesnosti se je udeležil tudi naš konzul, ki je v našem in češkem jeziku govoril o češkoslovaško-jugoslovanski vzajemnosti. Enako je govoril tudi ravnatelj šole g. Mlejnek in g. prof. Breznik. V Brnu smo bili gostje ČJ lige in KJ sester. Tu nas

Razveseljivo je bilo opazovati, kako so se naše skupine zanimala za vse podrobnosti. Skupina Gorenjcev pod vodstvom podgorskega Jožeta je hitela na ogled vzornih banovinskih hlevov, ki so res vredni poseta. V higien-sko urejenih prostorih domuje značilna sivo pšenična štajerska pasma, ki zalaga gostilne in restavracije z belim darom.

Kakor iz škatlice vzeta napravlja vtis naša Rogaška Slatina: asfaltirane ceste, vrtna in cvetlična mojstrovina priznanega vrtnarja g. Zoreta, gorenjskega rojaka, pa marljivi gledališki orkester. Eno pa nas je motilo in se je mnogi naš tovariš spoodtaknil v plakate za koncert našega UPZ... Vem, da so mnogi gostje s predsodkom čitali ta plakat, ki ga je napisala skromna roka s čopičem in katranom in zato je to vabilo gotovo mnogega — odbilo.

Zbor je privabil mnogo gostov iz stanovskih vrst in so ga prišli poslušati mnogi tovariši, ki so ga kljub desetletnemu obstoju to pot čuli šele prvič: iz oči v oči seveda, poznajo pa ga iz svojih radijskih zvočnikov.

Vse je bilo soglasno v tem, da je domači aranžer tovariš Miloš s svojimi oskrbel zadovoljivo glede prehrane, stanovanj, pa tudi glede cene. Zadovaljino so se razhajale učiteljske množice: eni peš, drugi s kolesom, večina z vlakom, v okoliške doline pa z avtobusi. Najbolj všeč mi je bilo vozilo Dravinjevec, ki so prišli z busom na — drva. Z debelimi cvetmi prepasana karoserija je imela na svojem zadku nahrbtniku podoben železen kotel, ki služi za peč. »Bencin« iz domačih gozdov omogoča, da prevoznik ceneno vrši tujsko - prometno službo.

Rogaška Slatina je našla kopico novih čestilcev in prijateljev.

Film iz Rogaške Slatine

Od petka 5. t. m. pa do nedelje 7. t. m. je stala Rogaška Slatina, eno najlepših zdravilišč dravske banovine, v znamenju učiteljskega tabora. Iz vseh predelov slovenskega ozemlja so prišli učiteljski predstavniki, da se razgovore o svojih težnjah in se v skupni povezanosti ojačijo za nadaljnje šolsko, prosvetno, državljansko pa seveda tudi stanovsko delo.

Moč množice je silna! Ko samevaš kjerkoli, se zdiš sam sebi majhen drobec in — prvina. Ob množestvenih sestankih pa spoznaš, da stoje ob tvojem boku desetice in stotnice... mogočna armada, ki imajo s teboj iste cilje in skupne težave. In v tem šele spoznaš veljavnost izreka, ki sem ga čital te dni nekje: »Bog da vsakemu borcu zvestega kamerada...«

Ob letošnjem šolskem koncu je bilo po naši državi več pomembnih učiteljskih tabarov, mnogi pa bodo še v teku tega meseca. Učiteljski kronist ne more mimo Pirota, Jagodine, Kruševca, Plitvičkega jezera in drugih krajev širne očetnjave, kjer se je manifestirala skupnostna učiteljska miselnost.

Prav tako je bilo v praznično razpoloženi Rogaški Slatini, kjer nas je bilo kakaga pol tisoča. Šegavi moj tovariš je menil v trenutku odmora, ko smo ogledovali ob zvokih letoviškega orkestra očarljive nasade vrtnic pred »Zdraviliškim domom«: »Toliko ljudi pa nisem doslej še nikoli poznal v — Rogaški Slatini.«

Najbolj zanimivo poučuješ seveda o tistem, kar ti je najbolj živo v spominu. Takile obiski pomembnih krajev domaćije pa so najlepša prilika, da spregovoriš o njih tudi svoji mali publiki med štirimi šolskimi stenami.

Prepričan sem, da bo zdaj vseh teh 500 tovarišic in tovarišev pripovedovalo o vtisih iz Rogaške Slatine in o pokrajini — napol razburkanemu morju — ki valovi od Grobeljnega pa do slatinskih vrelcev. In seveda tudi o podzemnih skrivnostih, ki jih hrani ta čarobni lokošček našega sveta in o lekovitih vrednostih, ki lajšajo vsako leto tisočim življenjske težave: vrelci Tempel, Styria in Donati. Pred duševnimi očmi naše male publike bomo razgrnili tudi kratek zgodovinski pregled in razvoj našega najlepšega zdravilišča v zelenem Štajerju, ki ga je odkril — kakor navajajo neki viri — grof Zrinjski, mudec se v teh krajih na lovu. Rogaška Slatina menja čase, ko so štajerski deželni stanovni pričeli naseljevati te kraje in graditi prvo kopališče. Tudi vodo, ki so jo dotlej lovili na preprost način, zdravju bolj škodljiv kakor v korist, skozi votlo vrhovo deblo. Zdravilišče je od takrat napredovalo, odličniki iz vseh strani so prihajali k zdravilnim vrelcem, med drugimi sloviti Strossmayer, ter dva najodličnejša moža v naši zgodovini: kralj Peter, ki je bil tistega leta (1867) še princ, 42 leti za tem pa je bil tukaj tudi njegov sin princ Aleksander — naš poznejši kralj Zedinitelj in Mučenik — ki je domoval v sedanjem Aleksandrovem domu pod imenom grof d'Avala.

Po usodnem požaru, ki je leta 1910, vpepelil najlepšo tukajšnjo stavbo Zdraviliški dom, so ga obnovili, vse zdravilišče pa povečali. Slavnostna dvorana v Zdraviliškem domu spada med najlepše, pa tudi med najbolj akustične. O tem smo se preverili spet na sobotnem koncertu našega UPZ, kjer je prišel do veljave prav vsak zborov utrip, fortisimo naših stanovskih kolegov - pevcev je bil bučal kakor veličastne orgle.

Po prevratu je prišlo zdravilišče v roke državne uprave, zdaj pa je last naše banovine, ki z vso ljubeznijo in pozornostjo izboljšuje

je sprejela nad vse ljubeznivo ga. Balatkova iz Ljubljane, za kar smo ji dolžni, kakor vsem ostalim članicam in Svazu moravskega učitelstva najtoplejšo zahvalo. Ogledala smo si vse zanimivosti mesta, Spilberg in zloglasne kasemate, nekdanje ječe in mučilnice ter vojaški muzej iz polpretekle dobe. Zvečer smo bili gostje Svaza moravskega učitelstva, ki nam je priredil slavnostni banket na Stadiumu z zelo pestrim sporedom.

Drugi dan smo prisostovali kongresu reformnih šol. V dvorani anatomskega inštituta medicinske fakultete je gromko pozdravljen otvoril zasedanje g. dr. Pichoda ter nam izrekel pristržno dobrodošlico. Besedo je povzel tov. Grac iz Zlina ter podal referat »Vpliv problemov osnovan na tehniki dela ter duševna rast učenca«. Tov. VI. Konvička je predaval o celovitem (strnjenem) in življenjskem pouku. Živahna debata je pokazala, da stoji češki in slovaški učitelji reformatorji na izredno visoki stopnji pedagoške znanosti. Sprito kratko odmerjenega časa se je v imenu nas vseh prav iskreno zahvalil g. prof. Šilih, na kar smo krenili nenajavljeni v razrede Masarykovne osnovne šole, ki ni reformna, pa jo posejajo otroci najbogatejših staršev iz Brna. Predvsem me je zanimala metoda: običajna kateheza, tu in tam poudarjen delovni princip mestoma brez sinteze, torej tako kot pri nas,

le da prihaja bolj načelo in dinamičnost do izraza.

V Rostoharjevem psihološkem inštitutu.

Na dan Teslove proslave smo bili v psihološkem inštitutu filozofske fakultete na Siroti. Institut obstaja iz več delovnih sob, kjer so nameščeni številni aparati. Vsa dognanja prof. Rostoharja temelje na eksperimentalnem delu. G. prof. Rostohar nam je pokazal in obrazložil aparat, ki nazorno kaže, koliko časa traja otroška pozornost, katero mora učitelj temeljito izrabiti pri učenju. Aparat za vidno področje predstavlja velik kovinski obroč, razdeljen na meridiane, in predločuje, kako daleč sega pogled v levo in desno, če je oko v pravilni legi. Pokazal nam je številne risbe, ki jih je napravila deca, s čimer je dokazal, kako pogrešne predstave ima pri gledanju in ustvarjanju raznih likov. Nek otrok, sicer pravilno duševno razvit, je 27 krat motril risbo in je ni točno narisal po spominu. Predstavna funkcija otroka se počasi razvija leto za letom, kar mora upoštevati vsak sodobni učitelj. Zaključil je, da se vsaka predstava razvija, da »živja« med popolnostjo in razpadom. Slednjič je prišel do globalne metode, o kateri se ni izrazil preveč povoljno ter stoji v popolni bojni črti z dr. Pichodo.

(Dalje prihodnjic.) Rudolf Bratok

Splošne vesti

UCITELJSKA STALNOST — POTREBA SOLE IN DRŽAVE.

Glavni odbor JUU je na svoji seji v dneh 31. V., 1. in 2. VI. sklenil, da se gornji referat obravnava na vseh letošnjih banovinskih skupščinah sekcij JUU. Pozivamo tovariše in tovaršice, da se prijavijo kot referenti in to sporočijo v najkrajšem času sekciji.

DRŽAVNIM URADNIKOM - DELNIČARJEM PRIVILEGIRANE AGRARNE BANKE

Pred leti so številni državni uradniki, med njimi zlasti tudi učitelji, vpisali večje število delnic Priv. agrarne banke. Kakor znano, jamči država delničarjem vsaj za 6% dividendo. Ker pa zlasti manjšim delničarjem ni znano, kje in kdaj se izplačujejo dividende, grozi delničarjem nevarnost, da sčasoma propadejo njihove dividende, ker zastarajo v 5 letih. Zato sporočamo, da izplačujejo kupone v višini 6% po odbitku 10% davka.

1. Poštna hranilnica in vse pošte in sicer kupone za l. 1934 in 1935 od komadov po 1, 5 in 10 delnic. (Kuponi nosijo številke 4 ali 5).

2. Privilegirana agrarna banka, Beograd, (Vlajkovičeva 1—3) ostale kupone, t. j. vse kupone št. 1—3 iz l. 1931—1933 ter od kuponov iz l. 1934 in 1935 kupone od komadov po 25, 50 ali 100 delnic.

Ob tej priliki opozarjamo tudi na to, da zastarajo obrestni kuponi obveznic Ratne štete (2½%) že v enem letu in da propade tudi radi zastaranja teh kuponov letno mnogo denarja, ki je last državnih uradnikov zlasti na deželi.

TEČAJ ZA UCITELJICE GOSPODINJSKO NADALJEVALNIH ŠOL.

Uvodni in metodični tečaj za učiteljice gospodinjsko-nadaljevalnih šol bo na dekluškem zavodu »Vesna« v Mariboru od 3. do 14. avgusta 1936.

Na tečaju bodo predavanja iz kmetijske psihologije, iz kmetijske pedagogike, iz kmetijskega narodopisja, iz kmetijske kulture, iz kmetijskega gospodarstva, iz socialnega skrbstva, iz zdravstva, iz metodike, didaktike in iz organizacije gospodinjsko-nadaljevalnih šol.

V tečaj bodo sprejete v prvi vrsti učiteljice, ki so že delovale na gospodinjsko-nadaljevalnih šolah, pa še nimajo uvodnega tečaja, nadalje učiteljice, ki so po dovršeni učiteljski šoli obiskovale enoletno gospodinjsko šolo in so že položile praktični učiteljski izpit in končno učiteljice, ki so že pet let uspešno delovale na podeželski narodni šoli ter so s svojim dosedanjim delom pokazale resno voljo za poklicno vzgojo in izobrazbo odrasle kmetijske mladine.

Učiteljice, ki bodo sprejete v tečaj, bodo imele popolno oskrbo na zavodu »Vesna«. Za delno kritje stroškov te oskrbe plača vsaka učiteljica ravnatelstvu imenovanega zavoda ob pričetku tečaja Din 120.—

Prošnje za sprejem v uvodni tečaj je uradnim putem predložiti kraljevski banki upravi (kmetijski oddelek) do 18. junija 1936.

Prošnji mora biti priložena službena razpredelnica ali izvod iz uslužbenske lista, uradno potrjeno, da je učiteljica že poučevala na gospodinjsko-nadaljevalni šoli, oziroma, da je obiskovala enoletno gospodinjsko šolo, in pregled tečajev, ki jih je učiteljica že dovršila. Prošnje morajo biti kolkovane s kolkom za Din 5.—

TEČAJ ZA FINO KUHO.

Odbor učiteljske gospodinjske - nadaljevalnih šol priredi od 2. do vštete 11. julija 1936 tečaj za fino kuho. Tečaj se bo vršil v prostorih menze »Sloge« pod vodstvom učiteljice Grete Prašnikarjeve.

Sprejete bodo v prvi vrsti one učiteljice gospodinjsko - nadaljeval. šol, ki so absolvirale strokovni tečaj, nadalje tudi ostale učiteljice. Pogoji pa je znanje kuhe.

Pouk bo samo popoldne od 2. ure dalje in sicer vsak dan, tudi ob nedeljah.

Učnina in prispevek za obede je 350 Din. Prenočnina 10 Din za noč, obed 6 Din (tudi v menzi »Slogie«).

Prijave je poslati najpozneje do 19. junija 1936 na odbor učiteljic gosp. nad. šol, in sicer tajnici Andreji Grum-Skuljevi, učiteljici, Brezovica pri Ljubljani. V prijavi naj bo označeno, če je prijavljena dovršila strokovni ali kak podoben tečaj in ali reflektira na obed in prenočišče. O sprejemu bo vsaka pravočasno obveščena.

VIII. INTERNACIONALNI RISARSKI TEČAJ — RICHARD ROTHE V LIEBNITZU OB THAYI, NIŽJE AVSTRIJSKO

od 15. do 30. julija 1936.

Vožnja iz Dunaja po Fran Jožefovi železnici do Göpfritza kjer se prestopi na železnico Göpfritz Raabs a iz Raabsa z avtom do Liebnitz.

Tečaj, ki bo trajal od 15. do 30. julija, bo nekak uvod v novodobni risarski pouk in upošteva predvsem samostojno upodabljanje v raznih tehnikah.

Dnevni teoretični uvodni predavanja se priključujejo vedno tudi praktične vaje, s čimer se bo pridobilo obvladanje celotnega gradiva.

Tako se zaporedoma obdela: cvetlica, drevo, pokrajina, zgradba in pa razni predmeti (ornament), živali, človek v sledečih tehnikah:

risanje, slikanje, izrezovanje iz črnega in barvastega papirja, oblikovanje v raznih materialih, linorez, šabloniziranje, radiranje, i. d.

Razstava šolarskih del nudi primere za vsa predavanja.

Dnevni delovni čas 4—6 ur.

Vpisnina znaša 30 avstrijskih šilingov, s prijavo je treba vpsolati polovico vpisnine. Zadnji čas za prijavo je 30. junij.

Stanovanje brez prehrane stane 1.50 do 2 šilinga dnevno s prehrano v gostilni, zajtrk S 1, kosilo S 1.50, večerja S 1.20. Prenosišče s prehrano S 4.50 do S 7 dnevno. Tedensko so predvideni 2 krat izleti v najbližjo okolico in ob nedeljah izleti z avtobusi.

Natančnejša pojasnila daje prireditelj in vodja tečaja

Schulrat Richard Rothe,

Wien, XVI. Hasnerstrasse 103

— **Vodstvo banovinskega merkantilnega tečaja** objavlja, da so sprejeti v tečaj, ki se bo vršil od 6. julija do 1. avgusta 1936 sledeči gospodje: Culot A. Ivan, Toplice pri Zagorju, Dolgan G. Alojzij, Sevnica, Godiel Rudolf, Zalec, Iglar Rajko, Slovenjgradec, Kadunc Ivan, Ribnica, Kmet Herman, Ribnica, Knapič Viktor, Zalec, Košca Franc, Škofja Loka, Kristan Jože, Cerknica, Kušar Kar., Sv. Ana, Lasič Franc, Kranj, Merhar Milan, Domžale, Ogorelec Albin, Ljubljana, Pardubsky Rajko, Hrastnik, Peterlin Alojz, Kočevje, Primožič Ivan, Dev. Mar. v Polju, Rostohar Drago, Litijski, Rutar Ludvik, Lesce, Sartori Milan, Dolni Logatec, Slavec Ivan, Laško, Štokan Filip, Trbovlje, Smodič Anton, Hajdina pri Ptuj, Stopar Ivan, Tržič, Suhadolc Peter, Zalec, Strubelj Jože, Črnomelj, Turk Stanko, Metlika, Vilfan Maks, Metlika, Vrežec Milan, Ribno, Zalar Josip, Metlika, Završnik Albin, Bled. Neimenovani ostali prosilci pridejo v poštev za tečaj v avgustu in se bo njih imena pravočasno objavilo v dnevnem časopisu.

— **Banovinska kmetijska šola Sv. Jurij pri Celju** prične 15. septembra novo šolsko leto 1936/37, ki bo trajalo 11½ meseca. Prošnje za sprejem, naslovljene na upravo šole, je vpsolati do 1. avgusta. Prošnji, kolekovani s 5 Din, je priložiti: domovnico, krstni list, navrstveno in zadnje šolsko spričevalo ter obvezo staršev, kolkovano z 2 Din, da bodo krili stroške šolanja, v kolikor na nje odpadejo. Oni, ki žele banovinsko podporo, naj prilože uradno potrjeno davčne uprave o višini davkov in velikosti posestva. Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, dovolj razviti, najmanj 16, največ 25 let stari. V svoji prošnji se morajo obvezati, da bodo natančno izpolnjevali svoje dolžnosti in se podredili zavodnim predpisom. — Oskrbovalnina znaša mesečno 300 Din. K tej prispeva kraljevska banska uprava za vsakega gojenca primeren znesek odmerjen po gospodarskem stanju

staršev. Sprejeti bodo le kmetjski sinovi, za katere se predvideva, da bodo ostali na kmetijah kot bodoči gospodarji. Zato bo kraljevska banska uprava od onih, ki potem stopijo v službo, zahtevala povrnitev dobljenih podpor. Starši oziroma varuhi sprejetih učencev se morajo torej pismeno obvezati, da bodo v tem primeru vrnili banovinski prispevek. Uprava.

— **Zadruga »Dom učiteljic«** v Ljubljani objavlja program počitniškega tečaja za javno vzgojo žene, ki ga priredi »Jugoslovanska ženska zveza v Ljubljani od 24.—26. avgusta t. l.: 1. Gospodarstvo — osnova političnega in družabnega dogajanja. — 2. Zena in politika — pomen ženinkega sodelovanja. — 3. Ženina vloga v javnih korporacijah. — 4. Pomen svetovnega gospodarstva za posamezne narode. — 5. Gospodarska in politična demokracija — osnova svetovnega miru. — 6. Kulturne naloge intelektualke med našimi kmetički žensami. — Ponovno vabimo vse tovaršice k udeležbi in prosimo zlasti naše poverjenice, naj v svojih srezih opozore in zainteresirajo tovaršice. Naš položaj in čas zahtevata, da se skušamo izpopolniti v vseh področjih. — Prijave je nasloviti na zadrugo »Dom učiteljic« v Ljubljani, šola pri Sv. Jakobu.

— **Na Višji gospodinjstvi šoli dr. Krekovi v Ljubljani VII** se vrši štiritedenski gospodinjstvi - kuharski tečaj za učiteljice in absolutne srednjih šol od 2. do 30. julija t. l. Poučevalo se bo: kuhanje in konzerviranje, gospodinjstvo in serviranje, šivanje in krojno risanje. — Priglasje sprejema vodstvo šole do 28. junija t. l.

— **Tovarišicam — maturantkam** zasebnega ženskega učiteljskega v Mariboru iz l. 1906. Ker se še nismo po končani maturi nitj enkrat sešle, bi bilo res lepo, da se sestanemo letos v Mariboru v času »Mariborskega tedna«. Eventualne predloge sprejema: Marica Fürst-Ros, Maribor, Stolna ulica 6.

— **Maturantke, maturantke goriškega učiteljskega iz l. 1916.** Prav bi bilo, da bi se po dvajsetih letih sestali k proslavi dvajsetletnice mature, ki jo sicer nismo skupaj polagali. Obudili bi nekoliko spominov na lepe in tudi na težke čase v Gorici. Pošljite predloge! Širok Albert in Mlekuž Vekoslav, učitelja, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

— **Maturantke državnega ženskega učiteljskega v Ljubljani iz l. 1925/26.** Pošljite predloge kje, kdaj in kako naj obhajamo desetletnico! Andreja Grum-Skuljeva, učiteljica, Brezovica pri Ljubljani.

— **Maturantom mariborskega učiteljskega iz leta 1926!** Deset suhih let je prešlo, od kar smo se razšli! Ono svetlo tovarištvo, ki smo ga vsa leta študiranja tako iskreno gojili, naj nas spet združi! Takole predlagam: zberimo se 3. julija ob 18. uri v »Cankarjevi sobi« restavracije Nabavljalne zadruge državnih nameščenec v Mariboru. Naslednje jutro bi se oddolžili manom pokojnih: direktorja Pirca, prof. Gvazja in tov. Tivadarja; opravilo bi imel tov. p. Farič. Nato pa na izlet, kakor bi določili pri razgovoru! (Sv. Urban, Ruše, Fala, Limbuš — samo po eno!) Tako bi lahko doobra pretehtali teh 10 let ločitve. Premislite in pišite, predlagajte! — Rogl Fran, učitelj, Sv. Lenart v Slovenskih goricah.

— **Tovariši iz leta 1931.** Tovariši, prvi ptički po prvi prisojenih petih letnikih smo izleteli. Zberimo se, da se bomo porazgovorili ko svoje dni! Moje mnenje je, da pri nekdanjem sošolcu Bertu Cererju v Kamniku koj prve dni julija. Sporočite mi pravočasno! — Henry Vilfan, Šmartno v Rožni dolini.

UCITELJSKI DOM V LJUBLJANI, ŽIBERTOVA ULICA 27, ima gojenca-siroto, ki nima kam na počitnice. Je prvošolec, Morda bi ga proti plačilu vzeli k sebi na deželo kateri izmed tovarišev za julij in avgust. Ponudbe s pogoji pošljite takoj na gornji naslov.

— **»Dva mimo smrti«.** Kljub številnim pismenim intervencijam mi niti do danes še izredno velik odstotek šol, katerim sem poslal izvod mladinskega romana »Dva mimo smrti«, že lansko leto, zneska 20 dinarjev še ni nakazal. Prav vljudno prosim zadnjič, da prizna-

Naš pravi domači izdelek!

deti posredujejo za izplačilo malenkostnega zneska na pošto položnico št. 16.744. — Adamič Arnošt, učitelj v Toplicah pri Zagorju.

— **Knjižnica kmetjsko-nadaljevalnega šolstva** za vso banovino je letos na novo urejena. Potrebuje pa še mnogo strokovnih in pomožnih knjig. Marsikdo ima kje kaj primerne, pa ne rabi, knjižnico pa bi obogatil. Zlasti naprosam tovaršice in tovariše, ki so službovali pred vojno v krškem in litijemskem okraju in imajo še Stiasnjevne Učne slike za ponavljalne in kmetijsko-nadaljevalne šole, I. in II. del, Stiasnjevno računico za te šole ter Humekovo merstvo. Za vse to prosim knjižničar Grčar Tit, šol. upr., Ljubljana-Barje.

— **Iz poročila knjižničarja največje knjižnice — Šentjakobske — v Ljubljani:** »Tudi preteklo leto so šle naše knjige po vsej državi, kjer službuje slovenski uradnik. Pošiljali smo jih po pošti zlasti v Prekmurje. Čitatelji so skoro izključno učitelji in učiteljice.« Tit.

— **Za zemljepisni pouk v višjih razredih** je založil Učiteljski dom v Mariboru ročne zemljevide »Dravska banovina«, »Jugoslavija« in »Evropa«. Vsi trije so v razredu neobhodno potrebni, če hočemo, da se otrok nauči zemljepisa, kar brez vezbanja, risanja v šoli in doma ne gre. Cena je za vse ročne zemljevide enotna. Izvod stane 6 Din.

— **Knjižica o raku.** Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani bo v kratkem izdalo knjižico, v kateri bo razložilo glavne smernice za uspešno pobijanje raka in dalo splošna navodila, kako naj vsak posameznik poskuša pripomoči k zgornjemu spoznavanju te bolezni. Knjižica bo spisana tako, da bo vsakemu razumljiva. Kdor že sedaj naroči knjižico, naj vpošlje obnem z naročilom 6 dinarjev. Pozneje bo cena znašala Din 10.—. Naslov za naročila: Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani, Stara pot št. 3.

— **Organizacija knjigarjev v Ljubljani** namerava izdati skupen seznam vseh slovenskih knjig, ki se sedaj nahajajo še v prometu. Zato se obrača na vse javne in privatne založbe in samozaložbe s prošnjo, da ji sporoče podatke svojih izdaj v svrhu katalogizacije:

1. ime avtorja,
2. naslov knjige,
3. obseg knjige (strani),
4. leto izdaje,
5. cena za broširano in vezano knjigo,
6. ime in naslov založnika.

Ker je ta katalog nujno potreben — ne le vsakemu knjigarju, ampak tudi slehernemu inteligentu, karu tudi kupcu slovenske knjige — smo prepričani, da se boste naši prošnji sigurno nemudoma odzvali, posebno ker je to v prvi vrsti v osebnem interesu vsakega založnika. Katalogiziranje bo popolnoma brezplačno. — Podatke se prosimo nasloviti na Organizacijo knjigarjev v Ljubljani, sprejema jih pa vsaka knjigarna v Ljubljani.

Cisti

o učitelstvu, šoli, prosveti in JUU

— **I Učitelji zahtevajo popolno demokratizacijo šolstva** in pedagoško svobodo učitelja in odklanjajo vsako vmešavanje nepoklicanih v personalna in prosvetnošolska vprašanja ter zahtevajo učiteljsko stalnost. (Iz vsega glavnega odbora JUU — »Hrvatski dnevnik« od 4. VI.)

— **»Jugoslovanski Lloyd«** od 4. VI. poroča o isti seji takole: Učiteljsko zahteva prosvetno zbornico, reformo učnega načrta in učiteljsko stalnost.

— **I Na šolsko uro v radiju,** kjer je tovarišica Milena Vrčon na pokrajinski oddaji narodne šole v Zalogu pri Komendi s šolskimi otroki pokazala, kako je treba sistematično proučevati našo vas, je opozarjal tudi »Kmetjski list« od 3. VI.

— **I Mladi upokojeni učitelj Komar,** ki je že prej s pomočjo zadruge, katero je organiziral, zgradil vodovod v Ponikvi, je te dni na podoben način, s pomočjo zadruge za postavitve železniške postaje, realiziral tudi postajo Lipoglav med Ponikvo in Poljčanami. K otvoritvi postaje je prišlo v Lipoglav nad 2000 ljudi. To je bil praznik zmage, ki je pokazal, kaj zmore dober javni delavec, če mu še tako mečejo polena pod noge. (»Kmetjski list« od 3. VI.)

— **I Na slikarski razstavi v Beogradu** je kupil knez Pavle tudi 2 sliki naših tovarišev, in sicer od Dragota Vidmarja in Frana Zupana. (»Slovenski dom« od 5. VI.)

— **I Pomagandni teden za katoliško šolo** je bil v Nemčiji po sklepu škofov od 27. IV. do 3. V. Škofje so izdali posebno poslanico na vse vernike, v kateri govore o katoliškem šolskem programu. Verska vzgoja, da ni mogoča brez katoliških šol. Vzgojo staršev mora nadaljevati in izpopolniti šola. (»Domoljub« od 4. VI.)

— **I Esperanto v šolah na Japonskem.** Od aprila t. l. je uveden v šole na Japonskem kot obvezen predmet. (Po »Antonenu« »Delavska politika« od 3. VI.)

— **I Škrlatinka razsaja po Mariboru,** precej šolskih otrok je kontumiciranih. (»Mariborski večernik« od 3. VI.)

— **I En mesec prej končajo šole v Italiji** zato, da bodo lahko šole služile za vojaštvo, ki ga bodo poklicali pod orožje. (»Slovenski dom« od 5. VI.)

— **I Militariistična vzgoja.** V Italiji se je uvedla obvezna vojaška knjižica, ki jo prejme vsak, tudi slovenski deček, ko dopolni 11. leto in jo mora hraniti do končane vojaške izobrazbe. V knjižici so tudi tele Mussolini-

jeve izjave: Delaj italijanska mladina, vseh šol in vseh delavnic na tem, da bo domovina resnično dosegla sijajno bodočnost. Delaj na tem, da bo dvajseto stoletje videlo Rim kot središče latinske kulture, kot vladarja Sredozemskega morja, kot svetilnik vsem narodom. Delajte na tem, da bo slava bodočnosti prekosila slavo preteklosti. Mi postavljamo čimdalje bolj, ker to hočemo »vojaški narod«. Ker se mi ne bojimo »besede«, bom dodal »militarističen narod«. Dopolniti hočem — »vojaški narod«, ki je čimdalje bolj sposoben za uboganje in žrtvovanje domovini. (»Istra« 29. V.)

—l Šolska politika na Južnem Tirolskem. Kakor Slovencem v Julijski Krajini prav tako se godi Nemcem na Južnem Tirolskem. Nobenih pravic nimajo. Šola se hudo trudi, da nemški otroci čimprej zasvojevajo svoj materni jezik in se poitalijančijo. Morajo se pod grožnjami vpisati v balistično organizacijo in prinašati v šolo denar za obleko in članarino. (»Istra« 29. V.)

—l Šolske naloge in ljubljanska mestna trošarina. Profesor, ki stanuje izven mestne užitinske črte, je nesel šolske naloge domov, da jih popravi. Ko se je vračal s popravljenimi nalogami v mesto, so zahtevali na mitnici 4 Din trošarine, ker ni hotel plačati, so mu zvezke zaplenili. (»Jutro« od 5. VI.)

—l Literarno nagrado bo Maribor razpisoval letno na dan Slovenske smrti v znesku 2500 Din.

—l »Glas naroda« se je iz dnevnika izpremenil v tednik, ki izhaja ob sobotah.

—l Veroučne nagrade katehetov nar. šol. V smislu zakonitih določil je podelitev veroučne nagrade pravica upravne, odnosno šolske občine. Nakazila naj se črpajo za to iz odobrene postavke II/3. Krajevni šolski odbori naj izdajo veroučiteljem odloki o priznanju jim nagrade takoj, ko prejmejo od banovinskega šol. odbora odobreni šol. proračun. (Po odloku IV. No. 205/5 — »Oglasnik lavantinske ško-fije« št. 1296.)

Učiteljski pravnik

—§ Vprašanje M. M. P. Ali izgubim osebno doklado, ako je moj mož stalno brezposeln?

Odgovor! Čl. 4. uredbe o osebni in rod.binski dokladi določa, da ima poročena državna uslužbenka pravico do osebne doklade iz čl. 1., če mesečni kosmati dohodek moža ne znaša več ko 500 dinarjev.

Naša gospodarska organizacija

—g Učiteljski dom v Ljubljani. — Tovariš Mayer Julij iz Dola za Hrenov kamen 100 Din. Prav iskrena hvala! Tovariši in tovarišice — posnemajte ga! — Blagajnik.

Mladinska matica

mm — KNJIGE BODO TE DNI PRAVLJENE. Čakamo le še na zadnja naročila, da jih odpošljemo. Poverjeniki naj zaključijo nabiranje naročnine po možnosti že danes, najkasneje pa v 5 dneh. Knjige bodo razposlane kot druga leta deloma po pošti, deloma po železnici, deloma z avtobusi. Skupna naročila za več šol prejmejo iste šole, ki so jih prejemale tudi prejšnja leta.

mm — Pravice do rednih publikacij Mladinske matice imajo samo oni naročniki, ki so plačali za ves letnik »Našega roda« in do dajo še 250 Din za knjige. Kdor je zaostal z naročnino na »Naš rod«, ta ne prejme knjig, če prej ne naroči zaostalih števil list. »Mladinska matica« nudi svojim naročnikom letos izreden dar in kdor ne dobi knjig, se bo kesal.

mm Glavna ekspedicija knjig M. M. se bo vršila med 15. in 20. junijem. Poverjeniki, pohitite z naročili!

mm Ob koncu šolskega leta poravnajte vse dolgeve rednih in izrednih publikacij. — Mnogo šol tudi še ni poravnalo naročnine za »Pirhe«!

—mm V krasni izdaji, na finem papirju izide skupno z rednimi izdajami Šeliškarjeva lepa povest »Bratovščina Sinjega galeba«. — Kdor doda za kartoniran izvod 10 ali pa trdo vezan 15 Din, lahko prejme knjigo, ne da bi mu bilo treba plačati zato še posebno pošt-nino. Opozorjamo na to naše poverjenike! V šolskih knjižnicah bo ta napeta povest eno najbolj iskanih del. Nobena knjižnica ne bi smela biti brez nje. Naročite si jo pravočasno!

Učiteljski pevski zbor JUU

ZBOROVA SKUPŠČINA UPZ

Dne 5. t. m. se je vršila v Rogaški Slatini 11. zborova skupščina UPZ, na kateri je bilo navzoče — s par opravičenimi izjemami — celokupno članstvo. Skupščino je vodil predsednik pevskega zbora tov. E. Adamič. V svojem nagovoru na članstvo je poudaril g. predsednik v jedrnatih besedah zasluge UPZ za slovensko in jugoslovansko glasbo sploh, posebno še za mladinsko glasbo. Spominjal se je predhodnika našega UPZ učiteljskega pevskega zbora v Trstu in njegovega dirigenta g. prof. Srečka Kumarja, ki je dal pobudo pri »Društvu učiteljev glasbe« v Ljubljani, da se je ustanovil naš pevski zbor. Pozabil ni omeniti zaslug našega prvega predsednika g. prof. Marka Bajuka, ki je več let vodil našo korporacijo.

Nato je sledilo izčrpno tajniško poročilo, ki ga je podal tov. Cerut, v katerem je podčrtaval vzroke zastaja dela v tekočem upravnem letu. Poročilo je bilo tako skrbno sestavljeno, da je bilo brez debate sprejeto.

Razveseljivo je bilo poročilo gospodarice tov. Miheličeve, v katerem je obvestila članstvo, da nima UPZ nobenega dolga.

Z aplavzom je bilo sprejeto tudi poročilo artističnega vodje tov. Milana Pertota.

Nato so sledile volitve v odbore. Izvoljen je bil kandidacijski odbor, ki so ga tvorili tov(ica): Lumbar - Jezeršek in Flego, ki je skupščini predlagal v izvolitev sledeče liste: a) upravni odbor: E. Adamič, S. Cerut, Jos. Miheličeva, Št. Schubertova, G. Lumbar, D. Supančič, V. Rupnik, A. Adamič, A. Štrukelj, M. Petrovičeva, A. Travnova in M. Flegova; namestniki: J. Torelli in Z. Rugeleja; b) artistični odbor: J. Primožič, A. Kobentar, J. Tavželj, N. Deklevova in Z. Omerza. Kot virilista prideta v artistični odbor dirigent in zastopnik upravnega odbora; c) nadzorni odbor: K. Kotnik, L. Tavčar in V. Kneislova. Vsi, po kandidacijskem odboru predlagani v te odbore so bili soglasno izvoljeni.

Šolski radio

—r XXXIV. teden. Petek 19. junija bo predaval tov. Vekoslav Mlekuž: »Kosovo in slepi guslar«.

Namen tega predavanja je pojasniti vpliv narodne pesmi na razvoj srbskega naroda. Guslarji, ki so razširjali pesmi o kosovskih junakih med srbskim narodom, so bili v dobi turške sužnosti čuvarji narodne zavesti. Od roda do roda so oznanjali, da bo zasijala ponovna svoboda celokupnemu narodu šele tedaj, ko bo maščevano Kosovo. — Zgodovinski podatki o slepih guslarjih in njihovem delu za narod in njegov kulturni razvoj.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo dne 21. junija ob 16. uri predaval g. Humek: O sušilnicah in sušenju sadja.

Stanovska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

—iz izvršnemu odboru JUU Beograd. JUU sreska učiteljska društva Celje, Gornji grad, Konjice, Kozje, Laško, Slov. Bistrica, Šmarje pri Jelšah in Šoštanj, zborujoča dne 6. junija 1936 v Rogaški Slatini, izrekajo enodušno zaupnico predsedniku JUU tov. Ivanu Dimniku ter izvršnemu in glavnemu odboru JUU in se s soglasnim odobravanjem priključujejo komunikiju glavnega odbora JUU izza seje od 31. maja do 2. junija 1936. — V Rogaški Slatini, 6. junija 1936.

Iz sekcije

—s Sekcija JUU za dravsko banovino se iskreno zahvaljuje sreskemu uč. društvu Šmarje pri Jelšah, posebno še predsedniku tov. Verku in vsem odbornikom, za izvršno organizacijo prireditve v Rogaški Slatini v dne 6. in 7. junija t. l.

—s Gospodinu Ivanu Dimniku, predsedniku Jugoslov. učiteljskog udruženja — Ljubljana. — Učiteljstvo sreza sisačkog sa svoje redovne skupštine, održane 6 juna o. g. u Sisku, pozdravlja Vas i sve članove centralne uprave Udruženja, kao energične i nesebične borce u odbrani elementarnih prava za ostvarenje vitalnih interesa učiteljskog staleža, u duhu demokratskih sloboda učitelja građanina. Ustrajte i dalje na započetoj djelu uzajamne solidarnosti svih prosvjetnih radnika od zabavišta do sveučilišta za opće dobro škole, prosvete i naroda. — Pretsjudnik: Mihovil Telisman.

—s Sekcijskoj upravi JUU za Dravsku banovinu — Ljubljana. — Prateči borbu i razvoj prilika pod kojima živi i djeluje staleška organizacija i naša braća učitelji u Dravskoj banovini, divimo se njihovoj nepokolebivoj energiji i staleškoj svijesti. Protestujemo punu solidarnost s Vama u cilju moralne potpore i drugearske uzajamnosti. Istrajte do kraja na čelu s Vašim i našim pretsjednikom g. Ivanom Dimnikom, s vjerom i pouzdanjem u bolju budućnost. — U Sisku 6 juna 1936. — Pretsjednik: Mihovil Telisman.

Iz društev Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO RADOVLJICA bo zborovalo, če bo lepo vreme, v sredo, dne 17. junija t. l. v državnih osnovni šoli v Begunjah ob 8. uri z nastopnim dnevnim redom: 1. Otvoritev zborovanja. 2. Poročila društvenih funkcionarjev. 3. Došli dopisi. 4. Predlogi za banovinsko skupščino. 5. Referat o uporabi telovadne knjige »Vesele ure« v narodni šoli. Predava g. prof. Ivan Bajželj. 6. Poročilo o obnem zboru Učiteljske tiskarne. 7. Slučajnosti.

Po zborovanju bo napravilo članstvo izlet v prelepo dolino Drago. V slučaju slabega vremena se bo vršilo zborovanje istega dne in z istim dnevnim redom v narodni šoli v Lescah ob 8. uri. Ker je to zborovanje poslednje v tekočem šolskem letu, želi odbor, da se ga udeležijo članstvo v čim večjem številu. Članstvo prosimo, da odpotuje na zborovanje s prvim jutranjim vlakom. — Na svidenje!

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KRANJU. Sklicujem članstvo h kratkemu zborovanju, ki se vrši po sreski učiteljski konferenci 20. junija t. l. v verandi Narodnega doma v Kranju — predvidoma ob 15. uri. Radi obilice dopoldanskih referatov poda odbor le situacijska poročila z zadevnimi razgovori, nakar se izvolijo delegati za banovinsko in državno skupščino. — Eventualni predlogi naj se mi takoj dostavijo. — Ex praesidio — Josip Lapajne.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU bo zborovalo dne 2. junija 1936. v Domžalah. Pričetek ob pol 9. uri. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. — 2. Dopisi. — 3. Blagajniško poročilo. — 4. Predavanje — telovadba na nar. šolah — Ivan Bajželj. — 5. Preuredba publikacij Mladinske matice. — 6. Poročilo o učiteljskih gospodarskih ustanovah. — 7. Določitev delegatov za banovinsko in glavno skupščino. — 8. Slučajnosti. — Po zborovanju bo ogled radio-oddaje postaje v Domžalah.

— JUU SRESKO DRUŠTVO KRŠKO bo zborovalo dne 13. t. m. ob 10. v Krškem v šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Naše go-

spodarstvo. Predava tov. O. Oman. — 2. Situacijsko poročilo. Tov. Pečnik. — 3. Volitev delegatov za ban. in glavno skupščino. 4. Slučajnosti. — Vljudo vabimo tovariše in tovarišice, da se zborovanja gotovo udeležijo. Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITVIJI je zborovalo v soboto 23. maja 1936 ob 9. uri pri Mikliču v Ljubljani. Predsednik tov. Jože Župančič je pozdravil 80 navzočih članov in predavatelja sreskega šol. nadzornika gosp. Bezeljaka Ivana in vse novopristopivše člane.

Pedagoško predavanje: Razvoj šolstva v zadnjih 15 letih v litijemskem srezu je podal šol. nadzornik g. Bezeljak. Iz lastne prakse je podal zanimivo sliko napredka našega šolstva in je poudaril, da ima pri tem prosvetnem napredku zaslugo naše učiteljstvo. Predavatelj je žel buren aplavz za svoja izvajanja.

Situacijsko poročilo je podal predsednik tov. Župančič. Došle dopise je čitala tov. tajnica Klovareja. Gospodarski referat je podal tov. Veber Lojze, o blagajniških zadevah pa je poročal tov. blagajnik Koprivc Janez.

Tiskovni referent tov. Adamič Netko je obrazložil predlog Mladinske matice za ločitev »Našega roda« za višjo narodno in nižjo narodno šolo, kar je bilo soglasno sprejeto. Takisto je bil sprejet tudi predlog sekcije za izdajanje roditeljskega lista.

Referent za obrtno šolstvo tov. Kolenc Lojze je skiciral našo zahtevo proti vsakoletnemu vlaganju in kolekovanju prošenj za po-uečevanje na teh šolah.

Sklepi: 1. Zadevne vloge pošljemo sekciji JUU in prosvetnim oblastvom.

2. Odsek za o. n. šole naj skliče sestanek učiteljev o. n. š.

3. Predlog blagajnika: Vse zaostankarje, ki ne bodo poravnali dolžnih zneskov 3 dni po prejemu junjske plače bomo predali odvotniku. Sprejeto.

4. Šole naj dobe spet poštinsko prostost za pripravljene pošiljke.

5. Obsojamo okrožnico s pavšalnim sum-ničenjem učiteljstva glede mladine, ki vstopa v srednjo šolo in ni baje dovolj zrela.

6. Mesečni prejemki naj se nakazujejo redno ob dospelosti.

7. Višje narodne šole se naj ne reducirajo, v krajih, kjer se snujejo meščanske šole.

8. Zdravstveni listi naj bodo del izkazov in ne posebne tiskovine.

9. Napredovanje naj bo spet avtomatsko brez 13 mesečnega čakanja.

(Točke od 4. do 9. so predlogi tov. Pelka).

10. Energično prosimo za enkratno brezplačno vožnjo po naši državi. (Tov. Acceto).

Tov. Mihelič je zastavil vprašanje, kaj je ukrenilo JUU za premeščene tovariše. Predsednik je podal informacije, ki jih je ostalo članstvo čulo že na prejšnjem zborovanju.

Zadeva dolgov krajevnih šolskih odborov pri Učiteljski tiskarni je vzbudila poročila mnogih članov o težavnem položaju naših šol in njih praznih blagajn.

Mesec dni pred zborovanjem je članstvo na osnovni šoli na Krki vložilo pismeni predlog, naj se izda zanimivo predavanje tov. nadzornika v posebni brošuri. Tov. Mihelič je sprožil to zadevo tudi na zborovanju. Predsednik je pojasnil stališče, ki ga je zavzel odbor na poslednji seji in o razgovoru s tov. Bezeljakom o predmetni zadevi.

Sklep: Ko bo tov. predavatelj pripravil rokopis za tisk bo sklicana odborova seja, na katero bo vabljene tudi zastopnik članstva s Krke, ki naj takrat predloži vse potrebno kako priti do sredstev za natis brošure.

Po obravnavanju slučajnosti je bilo zborovanje zaključeno.

Predsednik: Tajnica: Jože Župančič, l. r. Klovareja Stefanija, l. r.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEK
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 5

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

KUPUJTE PRI TVRDKAH

KI OGLAŠUJEJO
V NAŠEM LISTU

CENE NIZKE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih triciklov, šivalnih strojev. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4
PODRUŽNICA MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 26

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem po 8% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Moderne tkanine

svilene
bombažaste
lanene in
volnene
za damske obleke, kostume in plašče,
nudi v veliki izbiri in poceni

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA

MILOŠ PŠENIČNIK — CELJE

Zahtevajte vzorce! — Blago se pošilja tudi s pošto!

**KNJIGARNA
»UCITELJSKE
TISKARNE«**
registrirane zadruga z omej. zavezo
Ljubljana
Francišškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hraniilnce

Izdeluje diazo - amoniak - papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi!

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigar-na sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!